

Csésze aljjal - Thomas Moore idézetekkel

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	51.1445.1.1-2
Gyár / műhely:	Herendi Porcelángyár
Készítés ideje:	1935 - 1940
Készítés helye:	Herend
Jelzés:	a csészealjra masszába nyomva: HEREND felirat; mindkét darabon máz felett kézzel festett gyári jelzés: koronás magyar címer
Anyag:	porcelán
Technika:	aranyozott; máz felett színesen festett; öntött
Méretek:	magasság: 6,5 cm átmérő: 6 cm szélesség: 8,8 cm magasság: 2,8 cm átmérő: 13,2 cm

Az 1826-ban alapított Herendi Porcelánmanufaktúra hírnevét és arisztokrata vevőkörét – többek között – megfogynakozott asztali készletek kiegészítésével alapozta meg. A nagyhírű európai porcelángyárakban készült tárgyak formáinak és díszítésüknek pontos másolása magas fokú ügyességet és precizitást igényelt.

Feltételezhető, hogy a koraklasszicista eredetű, ún. *gobelet litron* hengeres formát és a jellegzetes, szögletes fület formázó csésze és a hozzá tartozó csészealj is egyedi megrendelésre készült. Ugyanis ez a típus kevésbé ismert a herendi forma- és mintakincsben. A csésze testének felét és a csészealj öblét narancsos piros színű fond, azaz egyenletes alapfestés fedi, ezt élénkíti a narancs, fehér, szürke és fekete, függőleges csíkokból álló minta, ami körbefut a csésze felső részén és a csészealj belső peremén. Az art deco stílusában készült, elegáns díszítés csavarját a tárgyakon olvasható, feketével, kézzel írt feliratok adják. A csészén: *Man for his glory / To history flies;* a csészealj felirata: *While womans (sic!) bright story / Is told by her eyes.* (Szabad fordításban: *A férfiak dicsősége a történelemmel száll; A nők fényes történeteit a szemük meséli el.*)

Az idézett sorok forrása Thomas Moore (1779–1852) ír származású, angol nyelvű költő és író *Desmond's Song* című költeménye (lásd [itt](#)), amely legismertebb, *Ír melódiák* című, megzenésített verseket, népi balladákat tartalmazó kötetében jelent meg 1807 és 1834 között.

A feliratos vagy idézetekkel ellátott, aprólékosan festett díszcsészék, csészepárok tárgytypusa a Bécsi Porcelánmanufaktúra Sorgenthal (1784–1805) és Niedermayer (1805–1827) korszakában volt a legnépszerűbb az európai porcelánművészetben.

Irodalom

- Szerk.: Horányi Éva: *Art deco és modernizmus. Lakásművészet Magyarországon 1920-1940.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2012. - Nr. 3.154.

